

SOLIDAIR MET GUATEMALA
Langestraat, 6 – B-9300 Aalst - België
Tel.: 053/62 94 76
E-mail: guidods@skynet.be
Website: <http://www.solidairguate.be/>
Rek.Nr.: R en Vr Guatemala - BE53 9795 4510 6053

*“Als je je ‘neutraal’ opstelt tegenover situaties van onderdrukking kies je de kant van de “onderdrukker”
Zuid-Afrikaans bisschop Desmond Tutu
(Nobelprijs voor de Vrede 1984)*

Aalst, 11 maart 2024

Info Brief 340

▣ Benoeming van de gouverneurs, een heet hangijzer

President Bernardo Arévalo staat nog maar eens voor een heikele karwei, namelijk de benoeming van de gouverneurs van de departementen (*bij ons: de provincies*). In het binnenland heerst nogal eens als belangrijkste wet: 'Ons kent ons.' En die 'onzen' zijn niet altijd de meest integere individuen, wel integendeel.

Departementale Raden voor Stedelijke en Plattelandsontwikkeling (CODEDES) verenigen verschillende vertegenwoordigers van de verschillende sectoren van de bevolking en vertegenwoordigen de participatie van de bevolking in het algemeen, zowel sociaal als economisch. **En het zijn juist die raden die de kandidaten voor gouverneur aan de president voorstellen.**

(Inwoners bereiden hun eisen voor om voor te leggen aan de Codede - foto: Prensa Comunitaria)

Maar de correcte verkiezing van de gouverneurs (die uiteindelijk de president vertegenwoordigen in de departementen en wiens functie het is om toezicht te houden op de juiste uitoefening van het openbaar bestuur) stuitte op een muur in de streken waar de Codedes gecontroleerd worden door de volksvertegenwoordigers (voor het Congres) uit die streken en de in dienst zijnde gouverneurs en burgemeesters (een aantal handen op een buik).

Wat gedaan?

Om daar iets aan te doen, wil de president de selectie van de gouverneurs democratiseren. Door de Wet op de Codedes te hervormen, opent hij de deur voor inwoners om deel te nemen aan dit proces en het zo transparanter te maken. Maar die ingreep stuitte op diepgewortelde corruptiestructuren in de Codedes via de zogenaamde '*vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld*.' Dikwijls zijn die niet democratisch verkozen, maar spelen eerder onder een hoedje met de departementale machthebbers en zitten in organisaties die de processen al vele jaren beheersen. Dit betekent dat die '*vertegenwoordigers van het middenveld*' de Codedes nooit verlaten en er dus geen opvolging is.

Maar ondertussen noemden ze zichzelf een deel van het maatschappelijk middenveld en bleven machtsnetwerken in de departementen het proces manipuleren. Daarnaast doen zich ook nog vertegenwoordigers voor als '*voorouderlijke autoriteiten*.'

'Maar,' zegt Edy Cifuentes, een expert in lokaal bestuur, 'ze zijn geen echte inheemse autoriteiten. En dan is er nog een andere groep die goedbedoeld is, maar geen politieke visie heeft of conservatief is. De huidige gouverneurs fungeerden als beheerders van deze structuur van controle en corruptie, omdat ze door VAMOS (*de partij van voormalig corrupte president Giammattei, red*) waren gekozen. Er waren heel precieze afspraken onder hen.'

Onlangs protesteerden in sommige departementen groepen bewoners omdat ze niet akkoord gaan met de vooruitgeschoven kandidaten van de Codedes voor gouverneur.

Welke opties heeft de president nu?

Twee experts op het gebied van lokaal bestuur stellen voor om ofwel de lijsten van de Codedes uit te zuiveren of om de president de persoon te laten aanwijzen die hem in de gebieden zal vertegenwoordigen, zoals de grondwet voorschrijft.

Voor Edy Cifuentes, expert in Lokaal Bestuur zou het gezond zijn als de president de shortlists herziet en een grondig onderzoek instelt naar de geselecteerden.

Voor Rigoberto Quemé, onderzoeker en eerste inheemse burgemeester van Quetzaltenango, is de grondwet in dit opzicht essentieel, omdat hierin staat dat gouverneurs vertegenwoordigers van de president zijn in hun gebied en dat hij hen kiest. Terwijl dit een bevoegdheid is die de Codedes nu hebben.

Wat staat er op het spel? Juist harde valuta.

De regering van Bernardo Arévalo is van plan om tegen 2025 via Codedes 3.444,2 miljoen Quetzales toe te wijzen voor lokale ontwikkelingsprojecten (volgens recente informatie van het Ministerie van Financiën.)

Guido De Schrijver - Steungroep 'Solidair met Guatemala'

Lidorganisatie van EU-LAT Network en van Europees Netwerk Oscar Romero Comités